

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **EUREA, občianske združenie**, so sídlom Tupého 25/A, Bratislava, právne zastúpený **Mgr. Vladimírom Šárnikom**, advokátom, so sídlom Národného oslobodenia 25, Bernolákovo, proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2 S 361/10-31 zo dňa 8. júna 2011, jednohlasne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 361/10-31 zo dňa 8. júna 2011 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) zastavil podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „OSP“) konanie, v rámci ktorého sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného vo veci žiadosti o sprístupnenie informácií doručenej Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Bratislave (ďalej len ako „KR PZ BA“) dňa 3. septembra 2010, ktorou v súlade s § 14 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o slobode informácií“ alebo „zákon č. 211/2000 Z. z.“) požiadal o sprístupnenie úradného spisu vedeného KR PZ BA pod č. KRP-165/K-Sť-2007. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP a § 246c OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie bolo zastavené.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z pripojených administratívnych spisov žalovaného zistil, že žiadosťou doručenou na KR PZ BA dňa 3. septembra 2010 požiadal žalobca v zmysle ustanovení zákona o slobode informácií o sprístupnenie úradného spisu vedeného KR PZ BA pod č. KRP-165/K-Sť-2007, pričom KR PZ BA odkazujúc na ustanovenie § 17 ods. 2 písm. a) citovaného zákona, listom zo dňa 10. septembra 2010 oznámilo žalobcovi predĺženie lehoty na vybavenie jeho žiadosti z dôvodu potreby podrobného preskúmania sťažnostného spisu z hľadiska možností jeho sprístupnenia a zároveň požiadalo Mgr. R. G. (žiadosťou dotknutú sťažovateľku) o udelenie písomného súhlasu k sprístupneniu požadovanej informácie, ktorá so sprístupnením

požadovanej informácie vyslovila súhlas. Zistil ďalej, že KR PZ BA v prílohe listu zo dňa 27. septembra 2010 zaslalo žalobcovi kópiu sťažnostného spisu č.p.: KRP-165/K-St-2007 a zároveň vydalo rozhodnutie č.p.: KRP-SI-91-009/2010, ktorým v zmysle § 18 ods. 2 zákona o slobode informácií čiastočne nevyhovelo žiadosti žalobcu s poukazom na zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov. Mal ďalej preukázané, že žalobca má za to, že lehota na vybavenie jeho žiadosti uplynula márne, čím v zmysle § 18 ods. 3 zákona o slobode informácií vzniklo fiktívne rozhodnutie, podal proti fiktívnemu rozhodnutiu dňa 4. októbra 2010 odvolanie dôvodiac tým, že oznámenie o predĺžení lehoty zo dňa 10. septembra 2010 nemalo vplyv na plynutie lehoty, keďže v oznámení uvádzaný dôvod nie je možné zahrnúť pod žiaden z dôvodov ustanovených v § 17 ods. 2 citovaného zákona a zároveň v rovnaký deň t.j. 4. októbra 2010 podal aj odvolanie proti rozhodnutiu o čiastočnom neprístupnení požadovanej informácie zo dňa 27. septembra 2010. Žalovaný o odvolaní proti fiktívnemu rozhodnutiu nerozhodol, avšak na základe odvolania žalobcu zrušil rozhodnutie KR PZ BA č. KRP-SI-91-009/2010 zo dňa 27. septembra 2010 o čiastočnom nevyhovení žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácií a vec vrátil povinnej osobe na nové prejednanie a rozhodnutie.

Na základe týchto skutočností mal za to, že povinná osoba v konaní začatom doručením žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácie nezostala nečinná, keďže v lehote stanovenej zákonom na vybavenie žiadosti doručila žalobcovi oznámenie o jej predĺžení z dôvodu potreby podrobného preskúmania sťažnostného spisu z hľadiska možnosti jeho sprístupnenia, pričom odkázala na ustanovenie § 17 ods. 2 písm. a) zákona o slobode informácií umožňujúce zo závažných dôvodov povinnej osobe lehotu predĺžiť, ak je potrebné získať požadované informácie na inom mieste ako je sídlo povinnej osoby vybavujúcej žiadosť. Uvedúc, že skutočným dôvodom predĺženia lehoty bolo podľa obsahu spisu vyžiadanie súhlasu so sprístupnením predmetného sťažnostného spisu od osoby, ktorej sa žalobcom požadovaná písomnosť týkala, vzhliadol postup povinnej osoby za zákonný, keďže tento súhlas bol potrebný a to napriek skutočnosti, že povinná osoba v oznámení o predĺžení lehoty adresovanom žalobcovi nešpecifikovala skutočný dôvod predĺženia dostatočne presne a jasne, ktorá skutočnosť mohla u žalobcu vyvolať nielen pochybnosti o zákonnosti postupu povinnej osoby pri predlžovaní lehoty, ale najmä navodiť dojem, že neprístupnením požadovaných informácií v zákonom stanovenej lehote došlo k fikcii vydania zamietavého rozhodnutia o jeho žiadosti. Pre posúdenie zákonnosti postupu konajúcich orgánov považoval za rozhodujúcu skutočnosť, že povinná osoba nezostala v konaní pasívna, keďže včas oznámila žalobcovi predĺženie lehoty na vybavenie jeho žiadosti, hoci dôvod predĺženia nepomenovala natoľko zrozumiteľne, aby muselo byť žalobcovi zrejmé, že postupuje v súlade s § 17 ods. 2 písm. a) zákona o slobode informácií. Poukázal na to, že doručením oznámenia o predĺžení lehoty žalobcovi dňa 13. septembra 2010 bola pôvodná zákonná lehota 8 pracovných dní predĺžená o ďalších 8 pracovných dní, keďže v oznámení nebola uvedená kratšia doba predĺženia a v tejto lehote povinná osoba čiastočne sprístupnila požadovanú informáciu a zároveň rozhodla o čiastočnom neprístupnení informácie a preto mal za to, že účel zákona, ktorým je predovšetkým zabezpečenie prístupu žiadateľa k požadovaným informáciám, bol naplnený.

Na základe týchto skutočností konštatoval, že zákonné podmienky pre fikciu zamietavého rozhodnutia povinnej osoby o žalobcovej žiadosti v danom prípade nenastali a preto k vydaniu fiktívneho rozhodnutia, proti ktorému by bolo možné podať rozklad, na strane povinnej osoby nedošlo; a z rovnakých dôvodov nenastala ani fikcia odvolacieho rozhodnutia, ktoré by bolo možné na základe podanej žaloby preskúmať.

Majúc za to, že žalobca podal žalobu proti neexistujúcemu fiktívnemu rozhodnutiu žalovaného, ktoré v konaní nebolo vydané, postupoval krajský súd podľa § 250j ods. 3 OSP

(správne malo byť uvedené „podľa § 250d ods. 3 OSP“) a konanie vo veci zastavil dôvodiac tým, že neexistujúce fiktívne rozhodnutie nemôže byť predmetom súdneho prieskumu.

Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Namietal predovšetkým, že krajský súd neoznačil žiadne zákonné ustanovenie, ktoré by povinnej osobe dovoľovalo predĺžiť lehotu na vybavenie žiadosti o informácie z dôvodu vyžiadania si súhlasu tretej osoby na sprístupnenie informácií. Odvolávajúci sa na ustanovenie § 17 ods. 2 písm. a) zákona o slobode informácií uviedol, že citované ustanovenie umožňuje predĺžiť lehotu iba z dôvodu vyhľadávania a zberu informácií na inom mieste, ako je sídlo povinnej osoby, čo však v tomto prípade nebolo potrebné. Poukazujúc na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona ukladajúce povinnej osobe iniciatívne si vyžiadať súhlas od tretej osoby na sprístupnenie informácie, pričom márnym uplynutím 7 kalendárnych dní od doručenia výzvy sa predpokladá udelenie súhlasu zdôraznil, že povinná osoba má na vybavenie žiadosti o informácie k dispozícii 8 pracovných dní, t.j. minimálne 9 kalendárnych dní a teda má zákonom vytvorený priestor organizovať svoju činnosť tak, aby v rámci zákonnej lehoty stihla požiadať tretiu osobu o súhlas. Namietal, že v danom prípade však povinná osoba takto nepostupovala, keďže o udelenie súhlasu požiadala Mgr. R. G. až 7 kalendárnych, resp. 5 pracovných dní od doručenia žiadosti, pričom poukázal na skutočnosť, že povinná osoba mala dostatok času vybaviť jeho žiadosť v zákonnej lehote, keďže žiadaný súhlas bol obratom udelený. Opakovane, odvolávajúci sa na ustanovenie § 17 ods. 2 zákona o slobode informácií konštatoval, že toto a ani žiadne ustanovenie citovaného zákona neumožňuje povinnej osobe predĺžiť lehotu na sprístupnenie informácie z dôvodu potreby vyžiadať si súhlas tretej osoby, práve naopak zákon o slobode informácií ustanovením domnienky udelenia súhlasu po márnom uplynutí zákonnej lehoty na vyjadrenie nesúhlasu umožňuje povinnej osobe zákonnú lehotu na vybavenie žiadosti o informácie aj v takomto prípade dodržať. Namietal preto, že pokiaľ povinná osoba predĺžila lehotu na vybavenie žiadosti bez zákonnej opory, nemá takýto postup vplyv na plynutie zákonnej lehoty na vybavenie žiadosti o sprístupnenie informácie dôvodiac právnou teóriou, že pokiaľ nebola naplnená hypotéza právnej normy vyjadrenej v ustanovení § 17 ods. 2 zákona o slobode informácií, nemôže nastať jej dispozícia, t.j. predĺženie lehoty, keďže z nepráva nemôže vzniknúť právo (I. ÚS 30/99) a preto považujúc predĺženie lehoty v rozpore so zákonom konštatoval, že tento nulitný procesný úkon nemohol zbaviť povinnú osobu zákonnej povinnosti vybaviť jeho žiadosť. Zdôrazniac, že márnym uplynutím lehoty na vybavenie žiadosti o sprístupnenie informácie, na plynutie ktorej nemal vplyv nezákonný postup povinnej osoby, došlo k vzniku fikcie zamietavého rozhodnutia, ktoré včas napadol odvolaním. Z uvedeného dôvodu mal za to, že žalovaný mal o odvolaní riadne rozhodnúť, pričom vzhľadom na jeho nezákonnosť ho mohol iba zrušiť a preto pokiaľ zostal nečinný, došlo k vzniku fiktívneho druhostupňového rozhodnutia.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, ako aj s odôvodnením jeho rozhodnutia a preto považujúc napadnuté uznesenie za vecne správne, navrhol odvolaciemu súdu, aby ho v celom rozsahu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. c)

OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o slobode informácií žiadosť o sprístupnenie informácií povinná osoba vybaví bez zbytočného odkladu, najneskôr do ôsmich pracovných dní odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa odstránenia nedostatkov žiadosti podľa § 14 ods. 2 a 3 a do 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe v prístupnej forme podľa § 16 ods. 2 písm. a), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona o slobode informácií zo závažných dôvodov môže povinná osoba predĺžiť lehotu (ods. 1), najviac však o osem pracovných dní a o 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe v prístupnej forme podľa § 16 ods. 2 písm. a). Závažnými dôvodmi sú:

- a) vyhľadávanie a zber požadovaných informácií na inom mieste, ako je sídlo povinnej osoby vybavujúcej žiadosť,
- b) vyhľadávanie a zber väčšieho počtu oddelených alebo odlišných informácií požadovaných na sprístupnenie v jednej žiadosti,
- c) preukázateľné technické problémy spojené s vyhľadávaním a sprístupňovaním informácie, o ktorých možno predpokladať, že ich možno odstrániť v rámci predĺženej lehoty.

Podľa § 17 ods. 3 zákona o slobode informácií predĺženie lehoty povinná osoba oznámi žiadateľovi bezodkladne, najneskôr pred uplynutím lehoty (ods. 1). V oznámení uvedie dôvody, ktoré viedli k predĺženiu lehoty.

Podľa § 18 ods. 3 zákona o slobode informácií ak povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti neposkytla informácie či nevydala rozhodnutie a ani informáciu nesprístupnila, predpokladá sa, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu. Za deň doručenia rozhodnutia sa v tomto prípade považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti (§ 17).

Podľa názoru odvolacieho súdu, pri posudzovaní zákonnosti postupu správneho orgánu v danom prípade, je potrebné vychádzať zo samotného **účelu zákona o slobode informácií, ktorým je nepochybne zabezpečenie realizácie Ústavou Slovenskej republiky zaručeného práva každého na informácie (čl. 26 ods. 1 Ústavy SR) v podobe sprístupnenia, resp. zákonom podloženého nesprístupnenia informácie požadovanej žiadateľom.**

V danej veci je medzi účastníkmi konania sporné, či zo zákona nastali podmienky vedúce k vydaniu tzv. fiktívneho rozhodnutia podľa § 18 ods. 3 zákona o slobode informácií a následne v dôsledku podania odvolania zo strany žalobcu k vydaniu druhostupňového fiktívneho rozhodnutia, spôsobilého podrobiť sa súdnemu prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti OSP a to z dôvodu názoru žalobcu, ktorým demonštroval skutočnosť,

že predĺženie zákonom stanovenej lehoty na sprístupnenie požadovaných informácií bolo nezákonné a preto lehota na sprístupnenie informácií uplynula márne, čím nastala skutočnosť vedúca k predpokladu, že v danej veci bolo **vydané rozhodnutie**, ktorým povinná osoba odmietla požadovanú informáciu poskytnúť, proti ktorému žalobca podal dňa 4. októbra 2010 odvolanie.

Na strane druhej je v danej veci nesporné, že KR PZ BA svojím rozhodnutím č.p.: KRP-SI-91-009/2010 zo dňa 27. septembra 2010 (doručené žalobcovi dňa 29. septembra 2010) **čiastočne nevyhovelo žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácie**. Žalobca rovnako aj proti tomuto rozhodnutiu podal dňa 4. októbra 2010 odvolanie s tým výsledkom, že žalovaný rozhodnutím č. PPZ-OKAP-270-003/2010 zo dňa 19. októbra 2010 napadnuté rozhodnutie podľa § 46 a § 47 ods. 1 až 5, § 59 ods. 3 a § 61 ods. 2 a 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zrušil a vec vrátil KR PZ BA na nové prejednanie a rozhodnutie.

Zákon o slobode informácií v ustanovení § 17 ods. 2 definuje závažné dôvody, pre ktoré môže povinná osoba predĺžiť zákonom stanovenú lehodu na vybavenie žiadosti o sprístupnenie informácií (podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona je táto lehota ohraničená najviac ôsmimi pracovnými dňami), pričom v ods. 3 tohto ustanovenia, **zákon stanovuje ako jedinú podmienku, spôsobilú vyvolať jej zákonné predĺženie, v podobe bezodkladného (najneskôr však pred uplynutím zákonnej lehoty) oznámenia tejto skutočnosti, vrátane dôvodov spôsobujúcich jej predĺženie, žiadateľovi**. Oznámenie o predĺžení lehoty na vybavenie žiadosti o sprístupnenie informácií bolo v lehote podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona doručené žalobcovi, pričom túto skutočnosť žalobca nespochybňuje.

K námietke žalobcu, ktorou poukazuje na to, že v danej veci nebol prítomný zákonný dôvod na predĺženie lehoty podľa § 17 ods. 2 zákona o slobode informácií, považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že skutočne vyžiadanie súhlasu od osoby nemajúcej povinnosť sprístupniť informácie, nie je súčasťou zákonom taxatívne vymedzených dôvodov na predĺženie lehoty na sprístupnenie informácií, keďže túto situáciu upravuje zákon o slobode informácií v ustanovení § 11 ods. 1 písm. a). Odvolací súd však pri posudzovaní jej relevantnosti prihliadol, súladne s postojom prvostupňového súdu, na tú skutočnosť, že žalobcovi bola, hoci v rámci predĺženej lehoty, sprístupnená časť žiadanej informácie a vo zvyšku povinná osoba svojím rozhodnutím vydaným v súlade s § 18 ods. 2 zákona o slobode informácií čiastočne nevyhovela žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácií. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že žalobca mal v čase podania odvolania proti tzv. fiktívnemu rozhodnutiu vedomosť o spôsobe vybavenia jeho žiadosti a preto sa odvolaciemu súdu javí jeho ďalší postup skôr ako šikanózný výkon práva, keďže účel zákona o slobode informácií bol jednoznačne naplnený. Navyiac nedá odvolaciemu súdu neuviesť, že v správnom konaní odvolací orgán rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť **dňa 25. októbra 2010** zrušil rozhodnutie č.p. KRP-SI-91-009/2010 zo dňa 27. septembra 2010 o čiastočnom nevyhovení žiadosti žalobcu a vec vrátil KR PZ BA na nové prejednanie a rozhodnutie, ktorá skutočnosť znamená, že bolo rozhodnuté jednoznačne v prospech žalobcu. Preto je pre odvolací súd nezrozumiteľný postup žalobcu, ktorý sa žalobou, **doručenou krajskému súdu dňa 20. decembra 2010**, domáha preskúmania druhostupňového fiktívneho rozhodnutia, ktorým bolo v súlade so zákonom o slobode informácií (§ 19 ods. 3) **odvolanie žalobcu zamietnuté a napadnuté rozhodnutie potvrdené**, ktorá skutočnosť je v porovnaní s vyššie uvedeným druhostupňovým rozhodnutím jednoznačne v jeho neprospech. Z tohto dôvodu odvolací súd vyhodnotil námietku žalobcu za nedôvodnú.

Odvolávajúc sa na vyššie uvedené skutočnosti, preto nepochybil krajský súd, keď konanie podľa § 250d ods. 3 OSP zastavil.

S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie podľa § 219 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP a v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Rovnako odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania ani žalovanému, nakoľko mu žiadne trovy odvolacieho konania v dôsledku podaného odvolania žalobcu preukázateľne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 25. apríla 2012

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth